COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 7 februari 1996

betreffende door de Regio Friuli-Venezia-Giulia in de vorm van bijzondere financiering voor fokkerij met toepassing van de methode van natuurlijke dekking verleende steun voor zoötechnische verbetering

(Slechts de tekst in de Italiaanse taal is authentiek)

(96/474/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 93, lid 2, eerste alinea,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad van 27 juni 1968 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees [1], laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 424/95 [2], en met name op artikel 24,

Na overeenkomstig artikel 93, lid 2, eerste alinea, van het Verdrag de belanghebbenden te hebben aangemaand hun opmerkingen aan haar kenbaar te maken en gelet op die opmerkingen,

Overwegende hetgeen volgt:

I

1. Bij brief van 1 september 1992, geregistreerd op 7 september, heeft de Permanente Vertegenwoordiging van Italië bij de Europese Gemeenschappen, overeenkomstig artikel 93, lid 3, van het Verdrag, het ontwerp van Regionale Wet (Friuli-Venezia-Giulia) nr. 364/1 betreffende steun aan dekstations bij de Commissie aangemeld. Bij brieven van, respectievelijk, 25 januari, 3 juni en 9 december 1993 hebben de Italiaanse autoriteiten de Commissie aanvullende gegevens verstrekt.

   Bij brief van 22 februari 1994 heeft de Commissie de Italiaanse Regering in kennis gesteld van haar beslissing om ten aanzien van de in artikel 30 van genoemd ontwerp van Regionale Wet nr. 364/1 bedoelde maatregel, die steun voor de bedrijfsvoering leek te zijn die voor geen van de in artikel 92 van het Verdrag vermelde uitzonderingen in aanmerking kwam en derhalve als onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt beschouwd moest worden, de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden.

   In het kader van die procedure heeft de Commissie de Italiaanse Regering gemaand haar opmerkingen dienaangaande mede te delen.

   In een bekendmaking van de Commissie in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* [3] zijn de andere Lid-Staten en overige belanghebbenden uitgenodigd hun opmerkingen mede te delen.

   Ondertussen is het bewuste wetsontwerp Regionale Wet nr. 20/1992 geworden.

   De Italiaanse Regering heeft bij brief van 30 september 1994, geregistreerd op 5 oktober 1994, haar opmerkingen medegedeeld.

2. De bewuste maatregel bestaat uit een eenmalige subsidie „à fonds perdu" aan de „Associazione tenutari stazione taurine", hierna „Associazione" genoemd, een vereniging voor de runderfokkerij met toepassing van de methode van natuurlijke dekking in de regio Friuli-Venezia-Giulia.

   Met de in artikel 30 van Regionale Wet nr. 20/1992 bedoelde steunmaatregel, is een bedrag van 200 miljoen lire gemoeid dat bestemd is voor genoemde, statutair vastgelegde activiteiten.

   Volgens de statuten van de „Associazione" bestaan deze activiteiten met name uit het verbeteren van de werking van de runderdekstations, het bevorderen van de veehouderij, de aankoop van fokstieren, de reglementering van de verdeling van deze stieren en de toekenning van steun voor het houden van die dieren.

   In de wettekst is gespecificeerd dat de maatregelen ten doel hebben in de bergachtige gebieden van die regio een plan voor zoötechnische verbetering te verwezenlijken. Volgens de door de Italiaanse autoriteiten verstrekte beschrijving ervan moet dit plan specificeren welke uitgaven worden gedaan, waarbij het uitrustings-, personeels-, en transportkosten kan betreffen.

[1] PB nr. L 148 van 28. 6. 1968, blz. 24.
[2] PB nr. L 45 van 1. 3. 1995, blz. 2.
[3] PB nr. C 159 van 10. 6. 1994, blz. 8.

Volgens de aanvullende inlichtingen van de Italiaanse autoriteiten kan de „Associazione" aan de 96 in berggebieden gelegen dekstations die bij deze vereniging zijn aangesloten, premies verlenen voor het houden van de in de stamboeken ingeschreven mannelijke fokrunderen.

De Italiaanse autoriteiten hebben aanvankelijk medegedeeld dat de „Associazione" het haar verleende steunbedrag van 200 miljoen lire gelijkelijk over de 96 aangesloten dekstations verdeelt. Elk aangesloten dekstation ontvangt aldus 2,08 miljoen lire ofwel gemiddeld (volgens de cijfers voor 1992) 42 % van hun totale jaarlijkse bedrijfsvoeringskosten. Vervolgens stelden die autoriteiten dat de kosten van de aangesloten dekstations waren samengesteld uit de kosten voor het aankopen en houden van de fokdieren.

Van Italiaanse zijde is voorts nader toegelicht dat voor de in 1992 gedane uitgaven het steunbedrag zou worden uitgesplitst in een bedrag van 56 miljoen lire voor aankoop van fokdieren en 144 miljoen lire voor het houden ervan.

De regionale autoriteiten hebben de maximumsteunintensiteit niet medegedeeld doch hebben wel verklaard dat de steun ten minste 50 % van de in aanmerking komende uitgaven bedroeg.

Sinds de Commissie de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag heeft ingeleid, heeft zij gegevens ontvangen volgens welke de mogelijkheid niet is uitgesloten dat de bewuste steun is verleend alvorens genoemde procedure tot een eindbeslissing heeft geleid.

II

1. Bij brief van 22 februari 1994 heeft de Commissie aan de Italiaanse Regering medegedeeld te hebben besloten tegen de in artikel 30 van het ontwerp van Regionale Wet nr. 364/1 bedoelde steunmaatregel de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden.

   Naar het oordeel van de Commissie ging het bij de bewuste steunmaatregel om steun voor de bedrijfsvoering die in strijd is met de artikelen 92, 93 en 94 van het Verdrag zoals de Commissie deze pleegt toe te passen.

   Dergelijke maatregelen kunnen de concurrentie vervalsen en het handelsverkeer tussen de Lid-Staten nadelig beïnvloeden, en beantwoorden aan de criteria van artikel 92, lid 1, van het Verdrag zonder dat zij voor een van de in de leden 2 en 3 van dat artikel bedoelde afwijkingen in aanmerking kunnen komen.

2. De Italiaanse autoriteiten waren het niet eens met de conclusies van de Commissie en stelden dat de bewuste maatregelen de concurrentie niet vervalsen en geen afbreuk doen aan de werking van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

   Van de andere Lid-Staten en van overige belanghebbenden heeft de Commissie geen opmerkingen ontvangen.

III

1. Op grond van artikel 24 van Verordening (EEG) nr. 805/68 zijn, behoudens andersluidende bepalingen in die verordening, de artikelen 92, 93 en 94 van het Verdrag van toepassing op de produktie van en de handel in de in artikel 1 van de verordening genoemde produkten.

2. Overeenkomstig artikel 92, lid 1, van het Verdrag zijn steunmaatregelen van de Staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde produkties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de Lid-Staten ongunstig beïnvloedt.

   De bewuste maatregelen vormen steun in de zin van genoemd artikel 92, lid 1, daar zij namelijk de economische situatie van de begunstigde ondernemingen verbeteren ten opzichte van hun concurrenten die dergelijke steun niet ontvangen. Bijgevolg is het een maatregel die de concurrentie in de bovengenoemde zin vervalst of dreigt te vervalsen.

   Rekening houdend met de waarde van de produkten die in de betrokken sector van de rundveehouderij worden verhandeld (in 1992 is in Italië naar de Gemeenschap ter waarde van 163,84 miljoen ecu en uit de Gemeenschap naar Italië ter waarde van 2 470,92 miljoen ecu verzonden [1]) blijken deze steunmaatregelen het handelsverkeer tussen de Lid-Staten nadelig te kunnen beïnvloeden wanneer deze de nationale produktie bevorderen ten kosten van de invoer uit andere Lid-Staten.

   In dit verband zij erop gewezen dat waar het hier gaat om steunverlening van betrekkelijk geringe omvang en het een begunstigde onderneming van betrekkelijk bescheiden omvang betreft, a priori niet kan worden uitgesloten dat er een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer tussen de Lid-Staten van kan uitgaan.

   Gezien het voorgaande gaat het hier om staatssteunmaatregelen, die voldoen aan de criteria van artikel 92, lid 1, van het Verdrag.

3. Op het onverenigbaarheidsbeginsel van artikel 92, lid 1, van het Verdrag, bestaan evenwel uitzonderingen.

IV

1. De in artikel 92, lid 2, van het Verdrag vermelde afwijkingen op die onverenigbaarheid zijn duidelijk niet van toepassing. De Italiaanse autoriteiten hebben zich dan ook niet daarop beroepen.

2. Bij het onderzoek van elk steunprogramma met regionaal of sectorieel doel of van elk individueel geval waarin een algemene steunregeling wordt toegepast moeten de uitzonderingen die in artikel 92, lid 3, zijn vermeld, strikt worden uitgelegd.

[1]) COMEXT van 20 november 1995.

Deze uitzonderingen kunnen namelijk slechts in die gevallen worden toegestaan waarin de Commissie kan vaststellen dat de steun onontbeerlijk is voor het verwezenlijken van een van de daar vermelde doelstellingen. Wanneer deze uitzonderingen zouden worden toegestaan voor steunmaatregelen zonder daaraan dergelijke voorwaarden te verbinden, zou dit erop neerkomen dat zonder rechtvaardiging uit een oogpunt van het communautair belang wordt toegestaan het handelsverkeer tussen de Lid-Staten nadelig te beïnvloeden en de concurrentie scheef te trekken en bijgevolg de marktdeelnemers van bepaalde Lid-Staten ten onrechte voordelen te bezorgen.

3. In dit geval is de steun op geen enkele van de betrokken doelstellingen gericht. De Italiaanse Regering heeft namelijk geen enkele rechtvaardiging gegeven en de Commissie heeft er ook geen gevonden waaruit zou blijken dat de betrokken steun voldoet aan de voorwaarden voor de toepassing van een van de in artikel 92, lid 3, van het Verdrag vermelde uitzonderingen.

4. Het gaat niet om een maatregel om de verwezenlijking van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang te bevorderen in de zin van genoemd artikel 92, lid 3, onder b).

   Het gaat ook niet om een maatregel om een ernstige verstoring in de economie van de betrokken Lid-Staat op te heffen in de zin van diezelfde bepaling.

5. De door de Italiaanse Regering gemaakte opmerkingen geven de Commissie aanleiding tot de volgende opmerkingen en gevolgtrekkingen.

   Volgens de in haar voorstel voor dienstige maatregelen in verband met door de Lid-Staten toegekende steun in de sector veehouderij en produkten van de veehouderij (doc. 75/29416 van 19 september 1975) vastgestelde criteria, acht de Commissie steunmaatregelen verenigbaar met de gemeenschappelijke markt wanneer zij gericht zijn op:

   — het houden van de betrokken dieren tot een maximumintensiteit van 30 % van de in aanmerking komende uitgaven, voor zover er bijzondere redenen zijn van met name regionale aard die een dergelijke uitzondering rechtvaardigen;

   — de aankoop van die dieren tot een maximumintensiteit van 40 % van de in aanmerking komende uitgaven.

   In de eerste plaats constateert de Commissie dat noch voor de aankoop van dieren, noch voor houden ervan de in genoemd voorstel voor dienstige maatregelen vermelde maximumsteunintensiteit is nageleefd. De Italiaanse Regering heeft namelijk erkend dat de geplande steunintensiteit de hierboven vermelde maxima ruimschoots zou overschrijden.

   Zelfs in het gunstigste geval, namelijk met een door de Italiaanse autoriteiten voorziene steunintensiteit van 42 %, blijft de overschrijding van de voorgeschreven maxima.

   Vervolgens heeft de Commissie niet kunnen constateren dat de steun voor geen enkele andere uitgave werd verleend dan voor de aankoop of het houden van fokdieren.

   In artikel 30 van het wetsontwerp is namelijk bepaald dat de steun bij voorkeur, dus niet uitsluitend, bestemd is voor het vervullen van de statutaire activiteiten in verband met de fokkerij langs de weg van natuurlijke dekking.

   Volgens de statuten bestaan deze activiteiten met name uit het verbeteren van de werking van de dekstations, het bevorderen van de veehouderij, de aankoop van fokstieren, de reglementering van de verdeling van deze stieren en de toekenning van die dieren.

   De bewoordingen van genoemd artikel 30 leggen geen nauw verband tussen het verlenen van de steun enerzijds en de kosten voor de aankoop of het houden van dieren anderzijds.

   Uit de gegevens die de Italiaanse autoriteiten in hun beschrijving hebben verstrekt, blijkt niet, en de Commissie heeft het ook niet kunnen constateren, dat de geplande steun uitsluitend beperkt is tot de door de begunstigden gemaakte kosten voor de aankoop of het houden van die dieren.

   Verder blijkt uit het feit dat het bedrag en de intensiteit van de steun door de Italiaanse autoriteiten in verband zijn gebracht met reeds gedane uitgaven (de totale kosten van de dekstations in 1992), dat in de steunmaatregelen van artikel 30 het voornaamste element voor een gunstig standpunt van de Commissie ten aanzien van investeringssteun, namelijk het stimulerend effect ervan, ontbreekt.

   De regionale autoriteiten hebben ontkend dat de steun verband houdt met reeds gedane uitgaven en bijgevolg geen enkel stimulerend effect heeft, waarbij zij stellen dat de steun in 1992 werd gepland ter dekking van de uitgaven van dat jaar.

   De Commissie merkt in dezen op dat de periode waarvoor de begunstigden aanspraak kunnen maken op steun voor hun in aanmerking komende uitgaven (1 januari tot en met 31 december 1992) niet uitsluitend beperkt is tot een periode na de goedkeuring van de bewuste wet. Met andere woorden, de wet die de betrokken maatregelen bevat, kon een begunstigde niet tot het doen van investeringen aanzetten.

   Gezien het voorgaande is de Commissie van oordeel dat de betrokken maatregelen steun voor de bedrijfsvoering opleveren, hetgeen in strijd is met de door haar gevolgde vaste praktijk.

   De Commissie is daarom tot de slotsom gekomen dat de geplande steun niet beantwoordt aan de communautaire criteria waaraan moet worden voldaan om te worden beschouwd als een steunmaatregel die de ontwikkeling van de betrokken sectoren bevordert; de steun moet derhalve beschouwd worden als steun voor de bedrijfsvoering die geen duurzame verbetering brengt in de omstandigheden en in de structurele situatie waarin de begunstigden van die steun zich bevinden.

Bijgevolg constateert de Commissie met betrekking tot de in artikel 92, lid 3, onder a) en c), van het Verdrag vermelde uitzonderingen voor steunmaatregelen ter bevordering of vergemakkelijking van de economische ontwikkeling van bepaalde gebieden, dat deze maatregel, daar het steun voor de bedrijfsvoering betreft, niet voor deze uitzondering in aanmerking komt.

Gezien het voorgaande kan de Commissie de door de Italiaanse Regering ter rechtvaardiging aangevoerde argumenten niet aanvaarden.

Bijgevolg komt deze steunmaatregel voor geen van de uitzonderingen van artikel 92 van het Verdrag in aanmerking en moet deze beschouwd worden als onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt.

V

Sedert de inleiding van de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag heeft de Commissie gegevens ontvangen op grond waarvan niet uitgesloten moet worden geacht dat de betrokken steun is verleend alvorens in genoemde procedure een eindbeslissing was gevallen. In dat geval, namelijk indien steun verleend zou zijn zonder de eindbeslissing af te wachten, zou die steun onwettig zijn verleend.

Wanneer steunmaatregelen onverenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt dient de Commissie gebruik te maken van de mogelijkheid die haar wordt geboden door het arrest van het Hof van Justitie van 12 juli 1973 in zaak 70/72 [1], bevestigd bij de arresten van 24 februari 1987 in zaak 310/85 [2] en van 20 september 1990 in zaak C-5/89 [3], om de betrokken Lid-Staat ertoe te verplichten van de begunstigden elk onwettig verleend steunbedrag terug te vorderen.

Dit is noodzakelijk om terug te keren naar de eerdere situatie door alle financiële voordelen die de begunstigden van de onwettig verleende steun sedert de datum waarop deze steun is verleend ten onrechte hebben genoten, teniet te doen.

De terugbetaling moet derhalve plaatsvinden overeenkomstig de procedures en bepalingen van de Italiaanse wetgeving waarbij rente wordt aangerekend vanaf de datum waarop de betrokken onwettige steun is verleend. De rente moet worden berekend aan de hand van de marktkoers door uit te gaan van de koers die wordt gebruikt om het subsidie-equivalent in het kader van de regionale steun te berekenen [4].

Deze beschikking loopt niet vooruit op de consequenties die de Commissie eventueel ten aanzien van de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid door het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) zal trekken,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De steunmaatregelen waarin artikel 30 van Regionale Wet nr. 20/1992 van de regio Friuli-Venezia Giulia voorziet, zijn onwettig in de zin van artikel 93, lid 3, van het Verdrag, in de gevallen waarin die maatregelen toepassing hebben gekregen; zijn zijn in de zin van artikel 92 van het Verdrag onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en mogen bijgevolg niet worden verleend.

Artikel 2

Italië is ertoe gehouden om binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van deze beschikking de in artikel 1 genoemde bepaling in te trekken.

Artikel 3

Italië dient binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van deze beschikking de in artikel 1 bedoelde steun terug te vorderen door terugbetaling te eisen van de eventueel reeds gestorte bedragen ervan, vermeerderd met rente.

De terugvordering geschiedt overeenkomstig de procedures en bepalingen van de nationale wetgeving. Op de terug te vorderen sommen moet vanaf de datum waarop de steun is verleend, rente worden betaald. De rente wordt berekend aan de hand van de marktkoers door uit te gaan van de koers die gebruikt wordt voor de berekening van het steunequivalent in het kader van de regionale steunmaatregelen.

Artikel 4

Italië deelt de Commissie binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van deze beschikking mede welke maatregelen zijn genomen om aan deze beschikking te voldoen.

Artikel 5

Deze beschikking is gericht tot de Italiaanse Republiek.

Gedaan te Brussel, 7 februari 1996.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

---

[1] Jurisprudentie 1973, blz. 813.
[2] Jurisprudentie 1987, blz. 901.
[3] Jurisprudentie 1990, blz. I-3437.
[4] Mededeling van de Commissie aan de Lid-Staten (PB nr. C 156 van 22. 6. 1995, blz. 5).